แอปพลิเคชันบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ สำหรับวิเคราะห์โรคเบื้องต้น และส่งเสริมโภชนาการสำหรับผู้ป่วย ANDROID APPLICATION FOR PRIMARY MEDICAL DIAGNOSIS AND PROMOTING NUTRITION FOR PATIENT

สุชาดา บุญสุนทรเสถียร และ วรัทภพ ธภัทรสุวรรณ

คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ภาควิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน Emails: suchada.bs27@gmail.com, faaswpc@ku.ac.th

บทคัดย่อ

แอปพลิเคชันบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ ถูกพัฒนาขึ้นโดยมี วัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงที่ผู้ใช้มีโอกาสจะเกิดโรค โดยผู้พัฒนาจะนำข้อมูลของผู้ใช้มาวิเคราะห์หาอัตราความเสี่ยงที่ จะเกิดโรคเบื้องต้นตามเกณฑ์ความน่าจะเป็นที่กำหนด อันได้แก่ โรคเกาต์ โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคไต และ โรค กระเพาะอาหาร และมีการแนะนำโภชนาการให้แก่ผู้ใช้ที่พบความเสี่ยงที่จะเกิดโรค โดยแบ่งเป็นการเลือกบริโภคอาหารที่ เหมาะสมแก่ผู้ใช้ และการหลีกเลี่ยงอาหารที่ไม่เหมาะสมกับผู้ใช้ เพื่อเป็นการลดอัตราความเสี่ยงที่จะทำให้อาการหรืออัตราการ เกิดโรคเพิ่มมากขึ้น รวมไปถึงการให้คำแนะนำ วิธีการป้องกัน การเกิดโรค และการควบคุมโรคเพื่อบรรเทาอาการเจ็บป่วย หรือ รักษาให้หายขาดได้

ABSTRACT

The aim of the Android application development was to diagnosis the risk of diseases such as Gout, Diabetes, Hypertension, Nephropathy and Gastritis. The application will analyze the user's data and demonstrate the danger of getting these diseases. The application can also recommend the nutritious to consume and caution the inappropriate foods that the user should avoid. Moreover, when the disease occurred, the application will suggest how the patient should pay attention to treating or relieve the illness.

คำสำคัญ: แอปพลิเคชัน, ระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์, โรคเกาต์ , โรคเบาหวาน, โรคความดันโลหิตสูง, โรคไต, โรคกระเพาะ อาหาร

1. บทนำ

ปัจจุบันปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ และการบริโภคอาหารที่ไม่ถูก หลักโภชนาการ มีเพิ่มมากขึ้น ทำให้บุคคลทุกเพศ ทุกวัย อยู่ใน ภาวะเสี่ยงที่จะเป็นโรค รวมไปถึงกลุ่มคนที่มีโรคประจำตัวอยู่แล้ว อาจมีภาวะแทรกซ้อนของโรคต่าง ๆ ดังนั้นการเลือกอาหารในแต่ ละมื้อให้เหมาะสมกับสุขภาพของแต่ละบุคคล จึงเป็นเรื่องที่ทุก คนควรตระหนักถึงความสำคัญ ซึ่งข้อมูลทางโภชนาการและ วิธีการป้องกันโรคจัดเป็นเรื่องที่มีความยุ่งยากสำหรับบุคคล ธรรมดาทั่วไป ฉะนั้นจึงควรมีคำแนะนำหรือวิธีการป้องกันโรค รวมไปถึงการควบคุมโรคเพื่อบรรเทาอาการเจ็บป่วย หรือรักษา ให้หายขาดได้ ซึ่งในปัจจุบันเทคโนโลยี อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และบริการอินเทอร์เน็ต เข้ามามีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของ มนุษย์มากขึ้น ทำให้การค้นหาหรือศึกษาข้อมูลโดยใช้หนังสือเป็น สื่อกลางความรู้นั้นลดน้อยลง เพราะคนส่วนมากได้หันไปหา ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตแทน โดยการใช้งานผ่านสมาร์ทโฟนต่างๆ ด้วยเหตุนี้ผู้พัฒนาจึงมีแนวคิดการพัฒนาแอปพลิเคชันบน ระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ สำหรับวิเคราะห์โรคเบื้องต้น และ ส่งเสริมโภชนาการสำหรับผู้ป่วย

2. ทฤษฎีและบทความที่เกี่ยวข้อง

2.1. ระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์

แอนดรอยด์ (Android) กูเกิลแอนดรอยด์ (Google Android) หรือ ระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ (Android Operating System) เป็นชื่อเรียกชุดซอฟต์แวร์ หรือแพลตฟอร์ม (Platform) สำหรับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ที่มีหน่วยประมวลผล เป็นส่วนประกอบ อาทิเช่น คอมพิวเตอร์, โทรศัพท์ (Telephone), โทรศัพท์เคลื่อนที่ (Cell phone), อุปกรณ์เล่น อินเตอร์เน็ตขนาดพกพา (MID) เป็นต้น [1]

2.2. โรคเกาต์

เกาต์ หรือ เก๊าท์ (Gout) เป็นโรคปวดข้อเรื้อรังชนิดหนึ่งที่พบได้ บ่อยโรคหนึ่ง (พบได้ประมาณ 2-4 คน ใน 1,000 คน) จัดเป็นโรค ของผู้ใหญ่ในวัยตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป โดยอายุ 40-60 ปี จะพบโรคนี้ ได้ประมาณ 2% และอายุ 60 ปีขึ้นไป จะพบได้ประมาณ 4% สังเกตได้ว่ายิ่งอายุมากขึ้นโอกาสที่จะเป็นโรคนี้ก็มากขึ้นตามไป ด้วย มักพบได้ในผู้ชายมากกว่าผู้หญิงประมาณ 9-10 เท่า ส่วนใน ผู้หญิงจะพบได้น้อย หรือถ้าพบก็มักจะเป็นผู้หญิงหลังวัยหมด ประจำเดือนไปแล้ว (มักเริ่มเป็นเมื่ออายุ 55 ปีขึ้นไป) โดยทั่วไป มักเกิดกับข้อเพียงข้อเดียว ในบางครั้งอาจเกิดกับหลายข้อได้ พร้อม ๆ กันก็ได้ แต่ข้อที่พบได้บ่อยมากที่สุดคือ นิ้วหัวแม่เท้า [2]

2.3. โรคเบาหวาน

โรคเบาหวานเป็นภาวะที่ร่างกายมีระดับน้ำตาลในเลือดสูง เนื่องจากไม่อาจนำแป้ง และน้ำตาลที่บริโภคเข้าไปมาใช้ได้ เนื่องจาก ประการแรก ตับอ่อนไม่สามารถผลิตฮอร์โมนอินซูลิน ได้ หรือได้ไม่มากพอ โดยอินซูลินนี้มีหน้าที่ช่วยส่งผ่านน้ำตาลที่ อยู่ในรูปของกลูโคสในกระแสเลือดไปสู่ระบบเนื้อเยื่อต่าง ๆ เพื่อ นำไปเผาผลาญ และแปลงเป็นพลังงาน ประการที่สอง เนื้อเยื่อ และอวัยวะต่าง ๆ (ไขมัน ตับ กล้ามเนื้อ ๆลๆ) มีภาวะดื้อต่อ อินซูลิน [3]

2.4. โรคความดันโลหิตสูง

ความดันโลหิตสูงเป็นหนึ่งในกลุ่มของโรคที่ทำให้เกิดผลแทรก ช้อนของโรคหัวใจและหลอดเลือด ซึ่งรวมทั้งหลอดเลือดที่สมอง และไตด้วย จุดมุ่งหมายของการรักษาภาวะความดันโลหิตสูงเพื่อ ลดอัตราทุพพลภาพและอัตราตาย ซึ่งเกิดจากภาวะแทรกซ้อน ทางหัวใจและหลอดเลือด การดูแลเฉพาะแต่ความดันโลหิตสูง เท่านั้นจะทำให้ได้ผลไม่ดีเท่าที่ควร ดังนั้นแพทย์จึงต้องตรวจ ค้นหาภาวะอื่น ๆ ที่อาจพบในตัวผู้ป่วยด้วย เช่น เบาหวาน ไขมัน ในเลือดสูง ภาวะอ้วน ผนังหัวใจห้องซ้ายล่างหนา โรคเก๊าท์ เป็น ต้น [4]

2.5. โรคไต

โรคชนิดหนึ่งที่เกิดจากความผิดปกติของพยาธิสภาพของไตใน การทำงานเพื่อขับของเสียออกจากร่างกายและรักษาความสมดุล ของเกลือและน้ำในร่างกายมนุษย์ โรคไตมีหลายประเภทดังนี้ 1) โรคไตวายฉับพลัน 2)โรคไตวายเรื้อรัง 3)โรคไตอักเสบเนโฟรติก 4)โรคไตอักเสบจากภาวะภูมิคุ้มกันสับสน (โรค เอส.แอล.อี.) 5) โรคติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะ และ6)โรคถุงน้ำที่ไต [5]

2.6. โรคกระเพาะอาหาร

อาการปวดท้องจากโรคกระเพาะอาหารนั้น ผู้ป่วยจะปวดจุก แสบ แน่นบริเวณเหนือสะดือกลางท้องหรือบริเวณลิ้นปี่ โดยอาจ เป็นได้ทั้งการปวดแบบเฉียบพลันและปวดแบบเรื้อรัง

ปวดท้องเฉียบพลัน เป็นการปวดรุนแรงที่ไม่เคยเกิด ขึ้นมาก่อนซึ่งแพทย์ต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ เพราะอาจเกิด จากโรคอื่น ๆ นอกเหนือ จากกระเพาะก็ได้ เช่น นิ่วในถุงน้ำดี หรือตับอ่อนอักเสบ

ปวดท้องเรื้อรัง เป็นอาการที่พบได้บ่อยที่สุด นั่นคือ ปวดแบบเป็น ๆ หาย ๆ มาไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือน เป็นการปวด ท้องที่เกี่ยวข้องกับมื้ออาหาร เช่น ปวดขณะหิวหรืออิ่ม แต่เป็น การปวดแบบทนได้ และเมื่อรับประทานยาลดกรดหรืออาหาร แล้วมีอาการดีขึ้น [6]

2.7 บทความที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), มูลนิธิ หมอชาวบ้าน, สถาบัน ChangeFusion, Skoll Global Threats Fund และ บริษัท โอเพ่นดรีม จำกัด ได้ทำการพัฒนาแอปพลิเค ชัน DoctorMe ซึ่งเป็นแอปพลิเคชันด้านสุขภาพบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์และระบบปฏิบัติการไอโอเอส โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้ใช้เรียนรู้วิธีดูแลตัวเองจากอาการเจ็บป่วย เบื้องต้นด้วยตนเอง พร้อมข้อมูลประกอบให้รู้จักกับโรค การปฐม พยาบาล ยา สมุนไพรกว่า 200 รายการ จากคู่มือหมอชาวบ้าน และสารานุกรมทันโรค นิตยสารหมอชาวบ้าน รวมไปถึงการใช้ยา และสมุนไพรต่างๆ และยังมีระบบ "สมุดบันทึกสุขภาพ" เพื่อให้ผู้ใช้สามารถติดตามประวัติสุขภาพของตัวเองได้ [7]

3. การออกแบบระบบ

แอปพลิเคชันบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ สำหรับวิเคราะห์ โรคเบื้องต้น และส่งเสริมโภชนาการสำหรับผู้ป่วย นี้ได้ทำการ พัฒนาขึ้นโดยภาษาเฮชทีเอ็มแอล (HTML) ซีเอสเอส (CSS) จา วาสคริปต์ (JavaScript) ใช้ฐานข้อมูล SQLite เพื่อจัดเก็บข้อมูล ไว้ภายในแอปพลิเคชัน และใช้ Framework7 ในการออกแบบ ซึ่งแอปพลิเคชันนี้มีการทำงาน โดยนำข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้ใช้เป็นผู้ ป้อนมาทำการวิเคราะห์ โดยการออกแบบนั้นสามารถแบ่งออกได้ เป็น 2 ส่วนหลัก ได้แก่ 1)ส่วนที่ติดต่อกับผู้ใช้ และ 2)ส่วนของ ฐานข้อมูล โดยรายละเอียดในส่วนที่ติดต่อกับผู้ใช้นั้น ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ 1.1)ส่วนของการป้อนข้อมูล 1.2) ส่วนของการแสดงผล และ 1.3)ส่วนของการแก้ไขและลบข้อมูล

3.1. การออกแบบส่วนที่ติดต่อกับผู้ใช้

ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่

3.1.1. การออกแบบส่วนของการป้อนข้อมูล

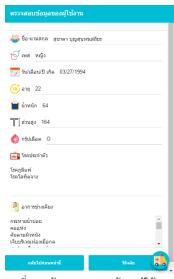
การป้อนข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์อัตราเสี่ยงที่จะเกิด โรคแก่ผู้ใช้ โดยข้อมูลหลักที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์โรคนั้น ได้แก่ โรคประจำตัว อาการที่พบ(อาการที่ผู้ใช้เป็นอยู่ เช่น หน้า มืด ปวดตามข้อ เป็นต้น) ส่วนข้อมูลอื่น ๆ จะนำมาประกอบเพื่อ บันทึกเป็นประวัติของผู้ใช้งาน ดังรูปที่1

รูปที่ 1. หน้าจอกรอกข้อมูลผู้ใช้งาน

3.1.2 การออกแบบส่วนของการแสดงผล

การแสดงผลสามารถแบ่งออกเป็น การตรวจสอบข้อมูล ผลการ วิเคราะห์ และการแสดงผลแบบList view (ในส่วนของหัวข้อโรค ประจำตัว อาการข้างเคียง ผลการวิเคราะห์ อาหารที่เหมาะสม และอาหารที่ไม่เหมาะสม) ดังรูปที่ 2, 3 และ 4

รูปที่ 2. หน้าจอตรวจสอบข้อมูลผู้ใช้งาน

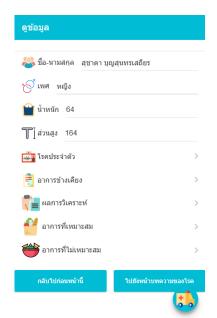

รูปที่ 4. ออกแบบหน้าจอผลการวิเคราะห์ โรคประจำตัว, อาการข้างเคียง, ผลการวิเคราะห์, อาหารที่เหมาะสม และอาหารที่ไม่เหมาะสม

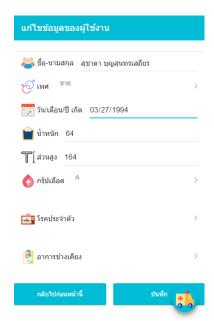
3.1.3. การออกแบบส่วนของการดูข้อมูล แก้ไขและลบข้อมูล การออกแบบส่วนของการดูข้อมูล แก้ไขและลบข้อมูล แบ่ง ออกเป็นการดูประวัติของผู้ใช้ การแก้ไขข้อมูล และลบข้อมูล ดัง รูปที่ 5, 6, 7 และ 8

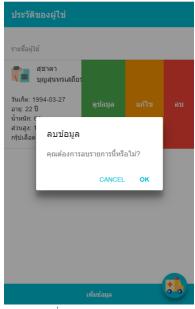

รูปที่ 6. หน้าจอการดูข้อมูล

รูปที่ 7. หน้าจอการแก้ไขข้อมูลของผู้ใช้งาน

รูปที่ 8. หน้าจอการลบข้อมูล

3.1.4. การออกแบบส่วนของการศึกษาข้อมูลของโรค

การออกแบบส่วนของการศึกษาข้อมูลของโรค ออกแบบโดยใช้ Scrollable Tab Bar ในการแสดงหัวข้อของโรคต่าง ๆ ดังรูปที่ จ

3.2 การออกแบบส่วนของฐานข้อมูล

ประกอบด้วยแฟ้มข้อมูลทั้งหมด 4 ตาราง คือ ตารางผู้ใช้ ตาราง โรค ตารางอาการ และ ตารางอาหาร

3.2.1 ตารางผู้ใช้

ประกอบด้วย รหัสผู้ใช้ ชื่อนามสกุล เพศ วัน/เดือน/ปีเกิด อายุ น้ำหนัก ส่วนสูง กรุ๊ปเลือด รหัสโรคที่วิเคราะห์ได้ ผลการ วิเคราะห์ รหัสโรค รหัสอาการที่พบ และรหัสอาหาร

ตาราง 1. แสดงการเก็บข้อมลของผู้ใช้

าย
งช้
สกุล
ปี เกิด
้ก
1
าด
ราะห์ได้
ราะห์
P
รที่พบ
หาร

3.2.2 ตารางโรค

ประกอบด้วย รหัสโรค ชื่อโรค และรหัสอาหาร

ตาราง 2. แสดงการเก็บข้อมูลของโรค

711011 2. 888171111100000000000000000000000000000						
ชื่อเขตข้อมูล	ชนิดข้อมูล	คีย์	คำอธิบาย			
iddisease	VARCHAR(5)	FOREIGN KEY	รหัสโรค			
namedisease	VARCHAR(50)		ชื่อโรค			
idfood	VARCHAR(5)	FOREIGN KEY	รหัสอาหาร			

3.2.3 ตารางอาการ

ประกอบด้วย อาการรหัสอาการ และชื่ออาการที่พบ

ตาราง 3. แสดงการเก็บข้อมลอาการ

	♥			
ชื่อเขตข้อมูล	ชนิดข้อมูล	คีย์	คำอธิบาย	
idsickness	VARCHAR(5)	FOREIGN KEY	รหัสอาการ	
namesickness	VARCHAR(30)		ชื่ออาการที่พบ	

3.2.4 ตารางอาหาร

ประกอบด้วย รหัสอาหาร และชื่ออาหาร

ตาราง 4. แสดงการเก็บข้อมูลของอาหาร

ชื่อเขตข้อมูล	ชนิดข้อมูล	คีย์	คำอธิบาย	
idfood	VARCHAR(5)	FOREIGN KEY	รหัสอาหาร	
namefood	VARCHAR(20)		ชื่ออาหาร	

4. ผลการทดสอบ

การพัฒนาแอปพลิเคชันบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ สำหรับ วิเคราะห์โรคเบื้องต้น และส่งเสริมโภชนาการสำหรับผู้ป่วย มี วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ใช้สามารถทราบถึงสุขภาพของตนเองได้ว่า ณ ตอนนี้มีโอกาสเสี่ยงเป็นโรคใดบ้าง และแนะนำการรับประทาน อาหารที่เหมาะสม รวมไปถึงแนวทางการป้องกันและการรักษา ซึ่งผลจาการทดสอบนั้น ได้ผลตามที่ต้องการ ผลที่ได้นั้นสามารถ วิเคราะห์อัตราเสี่ยงที่จะเกิดโรคได้ค่อนข้างตรง แต่ไม่สามารถ ระบุได้แน่ชัดว่าเป็นโรคใดได้ 100% เพราะโรคแต่ละโรคนั้นยังมี ชนิด มีสาเหตุและอาการที่ไม่แสดงผลออกให้เห็นอย่างชัดเจนอีก มาก

อย่างไรก็ตามแอปพลิเคชันบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ สำหรับวิเคราะห์โรคเบื้องต้น และส่งเสริมโภชนาการสำหรับ ผู้ป่วย นี้อาจจะไม่ครอบคลุมทุกโรค ความหลากหลายของโรคที่ นำมาใช้พัฒนานั้นค่อนข้างน้อย ดังนั้นควรมีการนำมาพัฒนาต่อ ยอดเพื่อให้มีความหลากหลายของโรคมากขึ้น

5. สรุป

จากการทดสอบแอปพลิเคชันบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ สำหรับวิเคราะห์โรคเบื้องต้น และส่งเสริมโภชนาการสำหรับ ผู้ป่วย พบว่าแอปพลิเคชันนี้สามารถอำนวยความสะดวกให้กับ ผู้ใช้ และสามารถทำการวิเคราะห์อัตราความเสี่ยงที่จะเกิดโรค ให้กับผู้ใช้ได้ โดยวิเคราะห์จากข้อมูลของผู้ใช้เอง ได้แก่ โรค ประจำตัวและอาการที่พบ ซึ่งได้นำมาการวิเคราะห์อัตราความ เสี่ยงที่จะเกิดโรคนั้นเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ ทำให้ทราบถึงโภชนาการที่ เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมกับผู้ใช้ที่เป็นโรคต่าง ๆ ได้ และ สามารถทำการศึกษาข้อมูลของโรคต่าง ๆ ได้แก่ โรคเกาต์ โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคไต และโรคกระเพาะ อาหาร โดยไม่ต้องเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นการ เอื้ออำนวยสำหรับผู้ที่ไม่ได้ทำการเชื่อมต่ออินเตอร์เน็ตด้วยหรือผู้ ที่อยู่ในเขตพื้นที่ที่สัญญาณอินเตอร์เน็ตเข้าไม่ถึงซึ่งข้อมูลของแต่ ละโรคนั้นได้มีการบอกถึงสาเหตุของการเกิดโรค ลักษณะของโรค วิธีการป้องกันหรือวิธีการรักษา รวมไปถึงโภชนาการที่เหมาะสม หรือไม่เหมาะสม

6. เอกสารอ้างอิง

- [1] ดวงพร เพ็รซ์แบน. (ม.ป.ป.). ระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ คืออะไร แหล่งที่มา: http://potinimi.blogspot.com/
- [2] ไม่ระบุผู้แต่ง. (ม.ป.ป.). **โรคเกาต์ อาการ สาเหตุ และการ รักษาโรคเกาต์ 19 วิธี !!** แหล่งที่มา: https://medthai.com/โรคเกาต์/
- [3] ผศ. นพ. วราภณ. 2553. รู้ทัน เข้าใจ อยู่อย่างปลอดภัยกับ โรคความดันและเบาหวาน แหล่งที่มา: https://www.bumrungrad.com/th/betterhealth/25 53/30th-anniversary/living-with-hypertension-and-diabetes
- [4] ไม่ระบุผู้แต่ง (ม.ป.ป.). คลินิกความดันโลหิตสูง แหล่งที่มา: https://www.bangkokhospital.com/index.php/th/c enter-of-excellence/geriatric-rehab/grcl-01
- [5] ไม่ระบุผู้แต่ง (ม.ป.ป.). โรคไต แหล่งที่มา: https://th.wikipedia.org/wiki/โรคไต
- [6] นพ. สิริวัฒน์ อธิบาย. 2557. อาการปวดท้อง กับโรค กระเพาะอาหาร แหล่งที่มา:

https://www.bumrungrad.com/th/betterhealth/25 57/better-digestive-health/abdominal-pain-and-dyspepsia

[7] ไม่ระบุผู้แต่ง. (ม.ป.ป.). DoctorMe แหล่งที่มา: https://play.google.com/store/apps/details?id=co m.opendream.android.doctorme&hl=th